

Iva Jevtić

THESAURUS

I

Mislim, da je Bourdieu rekel, kako so slabi študenti slaba vest šolskega sistema; s tem je seveda ciljalo na širši kontekst habitusa, na strukturno ne/pripadnost, ki nekatere obsodi na emocionalne globočine faliranosti, druge pa popelje v same višave akademskega Parnasa. In čeprav strukturne spremembe večinoma niso v posameznikovi moči, je bil pouk latinščine pri profesorici Katji Pavlič Škerjanc tista najbolj fer čistina v gošči gimnazijskega izobraževanja.

Gimnazijske latinščine se tako spomnim najprej po res kvalitativnih in konciznih materialih ter po discipliniranem podajanju strukture, ki nas je utrdila v prepričanju: če znaš ta jezik, znaš vse! Jezik, ki je obenem metajezik, smiselni ustroj, ki ga zlahka povežemo tudi z bolj izmuzljivimi oblikami živih jezikov. (V prid argumentu tretje deklinacije tu ne omenjam.) Po drugi strani pa je to intelektualno strogost blažila skorajda donkihotska pedagoška prizanesljivost, neskončen niz testov, ponovnih testov, ponavljanj, drugih, tretjih in četrtih možnosti. Če je povprečen najstnik, tu si bom sposodila Hamvasovo podobo, *genij idiot*, neskončno radoveden in duhovno ambiciozen, a hkrati tragično omejen z neobvladljivim nihanjem emocionalnih mas, je profesorici Škerjanc uspelo nemogoče: izdelati sistem, ki nagovarja oba.

Ne spomnim se, da bi kdaj zaprla vrata učilnice – vedno jih je zaloputnila. Vsaka ura se je začela s prebojem zvočnega zidu in nadaljevala z energijo in humorjem, z nalezljivo živostjo: ob koncu ure so bili prej urejeni lasje zato pogosto razmršeni, skrbno namazana ličila so ušla iz mej kontur. Če učencev niti ne omenim. Ko zdaj premišlujem o tem, vidim, da je bil gonilna sila našega pouka – kljub zgoraj naštetim odlikam – stik. Kako drugače razložiti, da smo se latinščine veselili tudi tisti, ki v njej nismo čisto nič blesteli?

Ker smisel ni bil v bleščanju, temveč v svobodi. Simone Weil ponazori prepričanje, da smoter študija ni v ocenah, morda celo ne v znanju, ampak predvsem v gojenju pozornosti, ravno s podobo slabega učenca latinščine: »Četudi se zdi, kako naš trud, da bi bili pozorni, že leta ne prinaša rezultatov, bo nekega dne našo dušo preplavila svetloba, ki je z njim v natančnem sorazmerju. Vsak napor doda grudico zlata k zakladu, ki ga nič na zemlji ne more odvzeti. Jalov trud, ki ga je arški župnik Janez Marija Vianney

dolga in boleča leta vlagal v učenje latinščine, je obrodil sadove v čudoviti prodornosti, zaradi katere je videl dušo svojih spovedancev za njihovimi besedami in celo za njihovim molkom.« Pouk latinščine pri profesorici Katji Pavlič Škerjanc je bil prav taka grudica zlata.

Iva Jevtić je pesnica, prevajalka in literarna zgodovinarica.